

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Tolsón utca 124.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELHÍVÓ SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 38.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dorostói-utca 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

A debreceni bomba

borzalmosan dördült bele abba a fejtetőre állított helyzetbe, melyben mai napság a magyar közélet van.

Mert nem lehet olyan naiv ember ebben az országban, a ki azt képzelné, hogy a Bukovinából, oláh kézből érkezett gyilkos csomag a görög-katolikus magyar püspökség fejének, dr. Miklóssynak szolgált.

Nekünk valamennyiünknek, akik magyarok vagyunk s a kik csak adunk valamit nemzeti létünkre, mindnyájunknak címére szólt az a tegnapi bombadördülés. Nekünk szól ez a bomba Debrecenbe jutásának minden okával és felrobbanásának minden következményeivel együtt.

Nincs kétség egy szemernyi sem abban, hogy ez a bombaküldés — politikai bosszú s hogy oláhok küldték.

A hajdudorogi görög katolikus magyar püspökséget csak most szervezték. Az új püspökség első feje egy becsületes gondolkosú s törhetetlen magyar érzésű görög-katolikus pap lett: Dr. Miklóssy István. Az új püspök egész udvarát igaz magyar emberekből szervezte.

Szükség volt erre a magyar püspökségre s szükség volt arra, hogy őszinte magyar érzésű ember töltse be az új főpapi széket, a ki viszont igaz magyar embereket toborzott missziója köré.

Mert életünkbe, magyar nemzeti létünkbe vágó misszió jutott az új püspökségnek. Nem az, hogy a vallás örve alatt magyarrá hódítson minden élő hívőt egyházmegyéjében, a ki csak az ő egyházába tartozik, hanem — szinte szegény bejárt vallanunk — tisztára csak védelmi jellegű ez a misszió.

Az a hivatása az új püspökségnek, hogy védekezzen görög-katolikus több százezernyi magyar véreinknek a vallás örve alatt folyó erőszakos eloláhosítása ellenében. Ott állunk, hogy gondolunk se lehet egyelőre arra, hogy tovább hódítsunk a magyar állameszmének oláh nemzetiségű honpolgáraink közt, hanem védekezni vagyunk kénytelenek az ellen az erős áramlatu törekvés ellen, hogy oláh nemzetiségeink magyar véreinket — eloláhosítsák.

Hajdudorog, Nagyléta, Nagykároly, Makó, mind egy-egy erős

magyar népességű fészek s a városok görög-katolikus híveit is már-már megkörnyékezte volt az oláh-áramlat, mely a hű magyarokat, csak azért, mert görög-katolikusok, oláhhá akarta átgyúrni.

Védekezni kellett ezeknek és azoknak a megmentése érdekében a kiket már elnyelt az oláh irridentizmus, az oláh-komitó hatalma.

Ezért készült az új magyar püspökség s ezért forr a bosszú ennek felállítására miatt a vad oláh-lelkében — magyarság ellen.

Ennek a bosszúnak galád eszköze volt az a bomba, mely tegnap Debrecenben négy kiváló magyar embernek életét oltotta ki s még több áldozatot is von maga után.

Meghaltak az áldozatok, mert magyarok voltak s a vértanúk tetemei fölötti rettenetes megdöbbenés fogja el lelkiüket, különösen azért, mert — magyarok vagyunk.

Magyarországon rettegetésben kell élnünk magyarságunk miatt s nemzetiségeink már annyira elbiztók magukat, hogy ilyen rettenetes példát mernek előttünk dobni ijesztésül, hogy törekvéseik elé, mely országunk s nemzetünk pusztítására tör, ne merjünk többé semmi gátat vetni.

Mind ez azért fájult idáig, mert magyar miniszterelnökünk tisztára csak hatalmi örületből lovat adott nemzetiségeink alá. Ugy packázunk most már velünk nemzetiségeink, a mint jónak látják s büncselekvényeikért sem érheti őket büntetés, csak azért, mert ők Tisza István gróf barátjai és a mai kormányzati rendszer támogatói.

Eljutottunk hát a debreceni bombarobbanásig. Mi jöhet még ránk magyarságunk miatt? Vajjon mit hoz még ránk a Tisza-uralom? Mely ellensége mindannak, a mi igaz, magyar s barátja mindannak, a mi becstelen és a mi gyűlöli, pusztítja a magyart!

— kp.

— Ijúsági Dmke egyesület. A makói Dmke. Ijúsági egyesület március 1-én, azaz vasárnap d. e. 10 órakor a „Körző“ nagytermébe tartja értekezletét, melyre ugy a tagokat, mint az egyesületbe belépni óhajtókat a vezetőség tisztelettel meghívja.

A debreceni pokolgép.

Ujabb részletek a merényletről.

Bomba a csomagban. Bukovinából küldték a csomagot. Meginult a rendőri nyomozás.

Az egész országot izgalomban tartja az a rettenetes pokolgép-merénylet, a mely tegnap történt Debrecenben. Kezdetben azt hitték, hogy az ekzisztáló, amely a debreceni iparkamara épületét úgy szólván felrobbantotta s három embert a halálba vitt, véletlenül történt. Most már azonban bizonyos, hogy gyilkos merénylet okozta a robbanást.

Egy Bukovinából küldött csomagban, amely egyházi adományokat tartalmazott s a püspöknek volt címezve, egy pokolgép volt elrejtve. Kétségtelen, hogy a merényletet Miklóssy hajdudorogi püspök ellen tervezték s csak a véletlen műve, hogy a püspök megmenekült s helyette mások váltak a pokolgép áldozataivá. A katasztrófa három halottja van: Jaczkovich Mihály püspöki vikárius, Csati Sándor dr. püspöki ügyész és Szilpkovszky János dr. püspöki titkár.

Kevésbé a katasztrófa után már nyilvánvaló volt, hogy merénylet történt. Csakhamar kétségtelen megállapítást nyert az is, hogy a gazeti politikai merénylet. Most már azt is sejlik, hogy nem egy tettestől lehet szó, hanem valószínűleg többen részeseek a merényletben.

A robbanás helye Debrecen városának legforgalmasabb pontján van. Közéleben van a pályaudvar, szemben vele a törvényszéki palota és a szépségéről híres zsinagóga.

A kereskedelmi és iparkamara épülete négyemeletes, hatalmas és impozáns épület.

A robbanás — amint az eddigi vizsgálat megállapította — három-négyed tizenegy órakor történt. Az a rész, ahol a püspöki hivatal van, öt szobából áll. Két szobát ebből a püspöki iroda foglal el, a többi három szoba Miklóssy István püspök lakosztálya. A püspöknek itt is van egy dolgozószobája, ahol rendszerint tartózkodni szokott. Ez a szoba a robbanás színhelyétől a harmadik. Az a szoba, ahol a robbanás történt, egy nagy négyszög-

letes terem, széles kiugró dupla-ablakokkal.

A robbanás irtózatos volt. A detonáció kiszakította az ajtókat és ablakokat a helyükből és messzire röpítette őket, a falak megrepedtek, a lakások mennyezete leszakadt és a robbanás ereje mint valami nekidühödött tűzhányó, szórta a tégladarabokat és köőtörmeléseket a környékbeli házakra és az utcára. A törvényszéki épületnek, melyet a nyolc méter széles Verbőczy-utca választ el az iparkamarai háztól — valamennyi ablakát bezugta a pokoli erejű robbanás. De még sokkal messzebb eső utcákban is érezhető volt a robbanás hatása. Ott is tömördek ablak zúzódtak össze. A város ellenkező részében, a Nagyerdőn, a kórházban is meghaltak a földrengés-szerű irtózatos döréjt.

A gazeti ügyében a legnagyobb körültekintéssel indult meg a nyomozás. Tegnap óta a detektívek egész légiója dolgozik, hogy a pokolgépes csomag rejtélyes feladójának személyét megtudják.

A debreceni rendőrség most a cernovitzai hatóság értesítését várja az ott lefolytatott nyomozásról. Kovacs Annát keresik Cernovitzban, de több mint bizonyos, hogy ez csak költői név. Éppen ezért a nyomozás sulypontja a cernovitzai 1. számú postahivatalra esik, ahol a szállítólevél szerint husz kiló súlyú csomagot február 20-án adták fel.

A nyomozó hatóság abból a fellevesből indul ki, hogy vallási fanatizmus a merénylet motívuma. A városban el van terjedve, hogy a merénylet az egész egyházmegye vezetősége ellen irányul.

Ezt a rémhírt igazolni látezik az a körülmény, hogy mára a püspök értekezletet hívott egybe, melyre Debrecen több előkelő polgára hivatalos volt. Föltehető hogy a merénylők tudták ezt és ezért választották ezt az időpontot.

Bár a veszedelmes postacsomagot Bukovinában adták fel, a nyomozóhatóságoknak mégis az a véleménye, hogy a merénylet szálat Nagyváradból indulnak ki.

A debreceni rendőrség tegnap délután kezdte meg a merénylet életbenmaradt tanúinak kihallgatását. A sebesülteket a kórházban hallgatták ki, míg Fina Imre lefélékordót, a csomag kézbesítőjét, a rendőrségre idézték, Fina rész-

Tisztelettel értesitem Makó város és vidéke nagyjérdemű közönségét, hogy

május hó 1-éig készpénzfizetés mellett

10% pénztári engedményt nyujtok.

üzletem átalakítása miatt

Urbán István

rőfös- és divatáru kereskedő.

letesen elmondotta a kézbesítés történetét.
Leírta a csomagot s végül még

elmondotta, hogy éppen akkor ért a kapuhoz, amikor az explózió megtörtént.

A városháza ujjáépítése.

Egészséges tervek. — Haszna lesz a városnak belőle. —
A terv építészeti oldala — A terv pénzügyi oldala.

Jól meghányják-vetik a dolgot.

Nagyfontosságú bizottsági ülés volt ma a városházán. Az öreg városháza sorsa felett tanakodtak, hogy és mint lehetne okos és célszerű építkezéssel a hivatalos helyiségek örökös mizériáit megszüntetni s egyben olyasvalamit alkotni, ami által a folyton függőben levő kérdés elintézését nyer oly módon, hogy ugy célszerűségi, mint pénzügyi szempontból megfelelően Makóváros fejlődő igényeinek.

Egészséges tervek.

Elsősorban meg kell állapítanunk, hogy a városháza ujjáépítésének ügyét a legnagyobb gondossággal előkészítve terjesztette elő Galambos Ignác dr. polgármester amennyiben elkészítette az építkezési terveit, melyek igen egészséges irányt követnek s különösen városrendezési és pénzügyi szempontokból számot tartanak arra, hogy Makóváros képviselőtestülete komolyan foglalkozzék azokkal.

Haszna lesz belőle a városnak.

A bemutatott tervek, amelyet Papp József makói építész készített, az építkezés költségeit 300.000 és 160.000 koronára becsülik s ez nagynak látszó összeg 5 százalékos törlesztése mellett, ami évi 23.000 koronát tesz. Makóvárosának még mindig 4.500 korona tiszta jövedelme maradna évenként, ami nem megvetendő összeg s ezenfelül 50 év elteltével Makóváros egy félmillió épülethez jut tehermentesen. A terv szerint haszna lenne a városnak az építkezésből. Lássuk most már a terv építészeti és pénzügyi oldalait.

A terv építészeti oldala.

Mint már fentebb is említettük a terv egyszersmind a főtérs s a városrendezés céljait is szolgálja amennyiben egy új utca nyitásával is számol. Ez az új utca a Szép-utcába torkolna be s Makó legértékesebb helyén nyitna új utcát s új férőhelyet építkezések céljaira. A terv szerint a kasznár-lak lebontatnék s az Arad-csanádi fakaréképítész épületével egy vonalba új bérház építené s a földszinten üzlethelyiségekkel az egyesületei célokra diszes helyiséggel. Az építkezés ugy történnék, hogy a városháza általa sarok épület lenne s szabadon állana, melyhez egy szárnyépület építenék, melynek emeletén s a jelenlegi városháza emeletén helyezkednének el az összes hivatalok, tehát a rendőrség, fogyasztási adóhivatal és mérnökség is, földszintje pedig szintén üzlethelyiségekül szolgálna.

A terv pénzügyi oldala.

A terv pénzügyi oldalát a következőkben ismertették a bizottság

ülésén. Ez a nagyszabású építkezés belekerülne 460.000 koronába s pedig a régi városháza kibővítése s átalakítása 300.000 koronába, az új bérház építése 160.000 koronába. Az építkezési összeg törlesztése 5 százalékos törlesztéses kölcsönt szávitva, 50 éven keresztül évi 23.000 koronába kerülne. Jövedelmezne pedig az új épület következőkép: A régi városháza alatt nyitandó 12 üzlethelyiségből á 1000 korona, 12000 korona. A városháza épület földszintjén elhelyezendő huszarnokból, meg a szuterénben lenne elhelyezve, hűtőkamrákkal felszerelve 40 árusító hely á 200 korona, összesen 8000 korona. Az új bérházban 10 új üzlethelyiség 1000 koronájával, az 10.000 korona. A bérház emeletén felépülő egyleti vagy hivatali helyiség bére 2500 korona. A jelenlegi fogyasztási adóhivatal helyiségeiről, mely az egyesületben helyeztetnék, el 1000 korona bér. A rendőrség és a mérnöki hivatal által birt helyiségek, melyek az építkezés folytán szintén felszabadulnak s így azok is értékesíthetők, szintén 2000 korona hasznóbért terveznek. Az összes befolyó s várható jövedelmét 35.500 koronára becsüli a terv, leülve ebből adóra, tűzbiztosításra és épületfenntartásra évi 8000 koronát, marad tiszta jövedelemként 27.500 korona, ebből az évi törlesztéses kölcsönre 23.000 korona, maradna tisztán 4.500 korona.

Jól meghányják megvetik a dolgot.

A bemutatott tervek természetesen nagy vitát keltek. Volt sok szó s érv mellette is, ellene is. Mindazonáltal az általános vélemény oda csucsosodott ki, hogy a bizottság elfogadhatónak és helyesnek találta, a tárgy fontosságára való tekintettel azonban ugy döntött, hogy még egy bizottsági ülést tartanak szombaton, melyen a főtér még messzebb menő szabályozásáról is szó esik s mely alkalommal véglegesen állást fognak foglalni e régóta vajdudó s Makó városára oly nagy fontossággal bíró ügyben.

Eladó házak. Bajza-utca 8 számú, Lonovics László-utca 22. számú és Megyeház-utca 8. számú házak szabadkézben eladó. Utóbbi házban üzlethelyiségek kiadók. Értekezni lehet Lind Miklós főtéri fodrász üzletében.

Kiadó lakás.

A megyeházzal szemben egy három szobás lakás hozzátartozó melléképüléssel együtt május 1-re kiadó. Értekezhetni lehet

Fodor István tulajdonossal. Ugyanott 2 üzlethelyiség is kiadó.

Nem makóit akasztottak Amerikában.

Álhir egy makói Pallagiról.

A makói ujságok megírták a multkoriban, hogy Amerikában, Indiána államban gyilkosságért felakasztottak egy Pallagi nevű embert, aki minden valószínűség szerint makói származású.

A rémes hír hallatára felsietett a rendőrségre Pallagi György makói lakos, minthogy neki is van Amerikában fitestvére s nagyon megkérte a rendőrséget, tudná meg, hogy a kivégzett ember nem-e az ő öccse.

A makói rendőrség szívesen tett eleget a makói Pallagi kérelmének s megkereste a pittsburgi osztrák magyar konzult, adna felvilágosítást e szomorú ügyben.

A rendőrségre ma érkezett meg a pittsburgi konzul válasza. Tiszta, szép magyarsággal írta meg ebben a konzul, hogy a kivégzett Pallagi Péter és nem Lajos Bál-ra (Heves megye) való s gyilkosságért tényleg felakasztották. Kivégzése előtt neje és öccse visszatértek az ó-hazába, Magyarországra.

Szomorú, szomorú e híradás, de egy mégis vigasztaló benne, hogy még se makói embert ért ez a szégyenletes, csuf halál a messze idegenben.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Február 24. Kedd Róm kath. D Fars. v. Protestáns D Fars v. Görög-orosz február 9. E Hush v. Nap kel 6 óra 57 perckor, nyug. szik 5 óra 32 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorologiai jelentése szerint a következő: Nyugaton a fagy gyengülése várható. Sürgönyprognózis: Nyugaton enyhe. Déli hőmérséklet — 8°C.

— Vége a farsangnak. Nehány vidám este, csillogó bál és hangverseny, a tél apó örömei és sokféle tarkaság, a társasági élet főszezonjának, — ez a farsang. Fialtal leányzúvek ragaszkodnak különösen a naptári beosztás eme fogalmához, mely egyébként a formákat megunt és unott szalonemberre is csak éppen a szójáték kedvéért létezik. Mégis, most már végérvényesen vége Karnevál herceg ur. lkdásának. A tavasz derült mosolyával beköszöntött huszadik kedd, holnap hamvazó-szerda. Azután már csupa bűnbánat, megalázkodás s hívó ember, — ugy mondják. Bár sokan azt tartják, bűjtben éppen olya jól lehet mulatni, mint farsangon. A báltermek ragyogó csillárjait eloltották, az andalító keringők, a szilaj csárdások elhangzottak és hamvazó-szerda reggelén hamut szór fejére a hívó és mellét verve mondja: — Mea culpa, mea maxima culpa!

De azért, ha eszünkbe jut a memento mori, ne szomorkodjunk el nagyon, mert ahogyan a farsangnak van bűjtje, ugy a bűjtnek is eljön a farsangja.

— Nem lesz Makón még egy kenyérgyár. A kenyéripár ugylátszik erősen fellendült Makón, mert egyre-másra alakultak, nem is annyira makói, mint inkább orosz-házi kenyérgyárak. A jó üzlet

reményében aztán Hjj. Zeidler Gusztáv és Barta Lajos makói lakosok is akartak alapítani egy kenyérgyárat. Ebbeli kérelmüket a tanács, mint elsőfoku iparhatóság elutasította, kimondotta, hogy a pékipar üzéséhez az illetőnek szakembernek kell lenni s a két jelentkező közül egyik sem az. Az elutasítottak az alispánhoz felebbezték meg ügyüket, ki ma szintén elutasította a kérelmet s így most már a két kenyérgyárnak nem lesz harmadik konkurrensa.

— A közforgalomban ürmértékül használt palackok és poharak kötelező hitelesítése. Általános a panasz hogy a vendéglősök, korcsmárosok és egyéb italmérők a szesz italok kimérése még mindig olyan palackokat és poharakat használnak, amelyek az 1907. évi V. t.-c. 28. §-a értelmében szabályszerűen hitelesítve nincsenek s amelyeket kimérésre használni szigorú büntetés terhe alatt tilos. Ez okból ismételtén figyelmezteti a rendőrkapitány a város területén lévő összes vendéglősöket, korcsmárosokat és általában az italmérőket, hogy a használatban lévő hitelesítetlen, vagy nem szabályszerűen hitelesített palackokat és poharakat fizletékből szonnal távolítsák el, mert a rendőri hatóság közegei a közforgalomban használt palackokat és poharakat ezentul különös gonddal és fokozottabb éberséggel fogják ellenőrizni s mindazokat, akik a figyelmeztetés dacára szesz italok kimérésére hitelesítetlen, vagy nem szabályszerűen hitelesített palackokat és poharakat használnak, vagy ilyeneket, bár használatlanul, de fizleti helyiségeiben tartanak, a szabálytalan ürmértékek elkobzásán kívül a legszigorubb pénzbüntetéssel fog fenytíteni.

— A honvéd özvegyének nyugdíja. A miniszterelnök Barsovics István volt 48-as honvéd özvegyének évi 120 korona nyugdíjat folyósított.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Banyó Sándor Nagy Viktóriával, Márton Antal Kiss Etellel, Házasságot kötöttek: Lecski János Szirbik Viktóriával, Kiss Imre Fekete Etellel, Nagy Péter Görbe Erzsébettel, Raffai Bálint Joó Erzsébettel, Papp Sándor Szóke Máriaival, Kocsis István Mónesi Rozáliával, Godinka Győző Baumgartl Angyalkával. Elhaltak: D. Nagy Katalin öz. Karakas Lajosné 33 éves, Baranyi Erzsébet 4 éves korában.

Méhészeti tanfolyam Makón.

A gazdasági ismétlőiskola tantestületének mozgalma.

Ez év csakugyan ugy látszik, városunk történetében az egyesületek esztendeje lesz.

Ugy látszik, hogy Makó város társadalmának minden rétege ugy anyagi, mint erkölcsi érdekeinek megvédése céljából tömörül, mert rájöttek arra az igaz mondásra, hogy „egyedülben rejlik az erő”.

Igy a makói gazdasági iskola lelkes tantestületének mozgalma által a városunk méhészettel foglalkozó gazdái részére meg fog alakulni a méhészeti egyesület.

Örvendetes jelenség az, hogy a gazdasági iskola, melynek célja egyrészt a gazdák érdekeinek megóvása, — ily irányu egyesületek szervezése által is bebizonyította azt, hogy a

Gummi óvszerek

a legbiztosabb vegytiszta francia, angol és amerikai gyártmányu különlegességek. Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 K. 12 drb finom minta, nagy 2-40 K. „OLLA” különlegességek urak részére. (Condom) Roulé nak is nevezik. Prima tucattja 4 K. Extrafinom tucattja 6 K. Superfinom tucattja 8 K. Mintagyűjtemény ölsze ü özszeállításban 12 drb 4 K. 25 drb 8 K. Sérvkötő angol acélrugóval, drbja 4 6 és 10 K. Suspensor (heretartó) drbja 50 fill., K., 1 K. 60 fill. és 2 K. Dianaöv (havitaj ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrigátor teljesen felszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spray női különlegesség 10 K.

PESSARIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig
Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése.

CSILLAG DROGÉRIA
MAKÓ, FŐTÉR.
TELEFONSZÁM 133.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelttel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában (Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

szabó üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek. Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó áron árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

Egy fiu tanulónak felvétetik.

Kölcsönt keresők figyelmébe!

Értesítem az iparos, kereskedő és gazdaközönséget, hogy hosszas utánjárásra sikerült több pénzintézet vezérképviselőjét megnyernem, amely kedvező feltételek mellett nyújt kölcsönt a hitelt igénylő közönségnek. Tekintve, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben még túl magas kamatláb mellett is elsőrendű banitások vállalatok is csak alig kaphatnak kölcsönt, a helyi pénzpiacon jó szolgálatot vélek teljesíteni, amikor a legkisebb összegtől bármily összegig előnyös feltételű kölcsönt tudok szerezni. Hosszas működésem, melyet a pénzkölcsönök megszerzése és közvetítése terén eltöltöttem és e működésem alatt szerzett jó hírnevem garantálják, hogy ezen a téren a jövőben is a közönség érdekében és a legjobb eredménnyel működöm.

Tisztelettel

KENYERES IZSÓ

bankirodája Uri-utca (Böhm ház).

Főidek eladását és vételét gyorsan és pontosan közvetítem.

Ingatlanok bérlete és eladása.

ÜZLET ÁTTELJEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk.

Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa

férfi szabó.

ÉRTESÍTÉS!

HORVÁTH NÁNDOR-féle

disztemetkezési vállalatot MAKÓN Szegedi-utca (GLÜCK-FÉLE HÁZBAN)

édes atyám megvette és annak vezetésével engem bizott meg.

Temetések a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszosztályig pontos és megbízható kegyeletteljes kiszolgálással rendezek.

Hullaszállítás és exhumálást bárholonnan bárhová pontosan és legszolidabb árak mellett eszközölöm.

Nagy választékban tartok raktáron különféle szinezésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkell, selyem, bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint minden szinezett festésű fakoporsókat.

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek.

Sirkoszoruk érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsájtom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást díjtalanul végzem.

Céлом az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem üzletem szakszerű és legszolidabb alapon való vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiválótisztelettel

MOLNÁR KÁROLY

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (ev. ref. ó -templom mellett.) a Horváth Nándor utóda cég vezetője.

óel, mely eléje tüzetett, teljes mértékben eléretett.

A méhtenyésztés egyike a legkollektívabb és leghasznosabb gazdasági mellékfoglalkozásnak — s miután az okserü méhészet nem csupán időtöltésből üzött szórakoztató foglalkozás, mely tudásvágyunkat kielégíti s unalomból valamint az ezzel járó testre és lélekre káros mulatozástól visszatart s kitartó szorgalomra és takarékosságra buzdít, — hanem mint jövedelmező mellékfoglalkozás, mely a fáradságot anyagilag is megjutalmazza.

De úgy a tudományos, mint a gazdasági élet minden ágában észlelhető haladás azt követeli, hogy a szakmájába vágó ujtásokat figyelemmel kísérje s magát a méhészet üzésében folytonosan továbbképezze és tökéletesítse.

Ezen célok készítették a mozgalmat megindító gazdasági iskolát arra, hogy városunk területén a méhészettel foglalkozó gazdák részére alakítsanak egy oly egyesületet, mely által — a haladással lépést tartva méhészetünket felviragoztatassuk.

Az egyesület iránt érdeklődők és a felvilágosítást kívánók jelentkezzenek a gazdasági népiskolánál, amikor is az egyesület megalapításának ideje is megállapíttatik.

Az alakítandó egyesület nem fog megelégedni csupán a méhészet okserü üzésével és továbbképzésével — hanem arra fog törekedni, hogy az okserü méhészet mentől szélesebb körben terjedve s annak anyagi és erkölcsi hasznát mások is élvezzék, hogy a magyar méhészet ügye felvirágozzék.

Ez nemcsak saját érdemünkben kívánatos, hanem egyszersmind hazafias kötelesség. k. k.

IRODALOM.

Haladás és szegénység. Angliában van egy hatalmas társaság, amely sok millióra menő óriási vagyonát a biblia terjesztésére adozza. Igazán emberfeletti munkát végeznek, dolgoznak minden országban, minden nyelven és minden eszközzel. Eljutnak a világ minden pontjára, emberek előtt nincs akadály és el is érték, hogy sok-sok millió biblia forog közközezen. Az ember önkénytelenül is erre a fanatikus tevékenységre gondol, amikor Henry George óriási művéről, a „Haladás és szegénység”-ről van szó. Ez a könyv a világ dolgozó embereinek igazi bibliája. Ezt a könyvet is fanatikus lelkesedéssel terjesztik, ezt is millió számra viszik szét az egész világba, ezt is megtaláljuk mindenütt, ahol dolgozó emberek élnek. De ez természetes is. Ezt a könyvet ugyanis még a sok milliónyi vagyonnal rendelkező bibliatársaságnál is hatalmasabb erő terjeszti. Igen. Henry George könyvének a világ összes szegényemberei a dolgozó milliói, a testi és szellemi munkát végzők óriási serege a fanatikus propagálója. Alig lehet kimondani, milyen hatása van ennek a könyvnek. Noha tulajdonképpen a szegénység okait, problémáit és gyógyszereit tárja fel az amerikai Henry George, az emberiség minden kérdése benne van, ami azokra tartozik, akik akár eszök, akár két kezük munkájából élnek. És hogyan ír ez az író! Henry George, aki alig járt iskolába, aki mátrózból, aranyásóból, riporterból lett Amerika legnagyobb embere, egyik legnagyobb gondolkodónk és a föld leg hatalmasabb agitátora, érdekesség, élelenség dolgában is valami rendkívül alkotott. Ez a munka nem agitációs irat; csupa tény van benne, de ezek az egész világ mai berendezését és ennek összes helytelenségeit megmutatják. Henry George könyvének sikere bámulatos. Amerikában és Angliában az egész politikára óriási befolyással van. Valóságos csoda, hogy a magyar kiadás még

csak most jelent meg. De a késedelmet az Atheneum alaposan helyrehozta. Braun Róbert kitűnő fordításában páratlanul szépen és olcsón hozta ki a nagy művet. Kiállításban és árban egyaránt szenzációt produkált, mert kb. 600 oldal ad pompás vászonkötésben összesen csak két koronáért. De jól számított, mert nálunk is százezrek fogják megszerezni a könyvet: a munka és a világgazdaság valódi bibliáját.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(274)

52. fejezet.

Az eltaszított unoka.

— Semmi köze hozzá! Még meghalni sem hagy nyugodtan!

Menjen az utamból, menjen! Szappanos édeskészen nevetett és kitar karokkal utját állotta a leánynak.

— Felőlem nyugodtan meghallhat édes lelkem, mondá Szappanos gunyoros fitymáló hangon.

De ne gondolja ám, hogy én a maga bolondja vagyok, a választással csuffá tett, a házasság elő is kitér, holott nekem ez a komédiás sok, nagyon sok pénzemben van ám!

— Eresszen! Eresszen! sikongott Piroska.

Szappanos teljes erővel magához szorította a leányt.

— Eleresztem, ne féljen, meg is halhat, nem tartom vissza! Csak előbb a pénzem kamatját tessék megfizetni és a csušság szegyenét kárpótolni. Óh, meghalhat, de előbb enyém lesz lelkem, enyém, ha ezer sárkány jönne is segítségére!

— Szegfi ur az istenért mit csinál? Lihogte a leány megrémülve. Segítség! Segítség!

Szappanos teljes erájével szorította leányt.

Szemei vad, kéjes tűzben égtek.

Ajkai a leány ajkait keresték. Piroska sikongott, birközött, de Szappanos erősebb volt.

— Oh, a segédjegyzőnek nem adunk mandátum mellé még kompótot is, sziszegte Szappanos. A kompót az enyém, a mandátumot Deracskey megtarthatja.

Szappanos olyan erővel, olyan hévvel szorongatta Piroskát, hogy ez elvesztette eszméjét.

Aléltan rogyott az ér parijára, a száraz avarra.

Szappanos mellé térdelt... Az éjboltozat és a környék sötét volt, oly sötét, mintha tintába mártották volna az egész világot.

A falu felől, a vendégfogadóból vig cigány nóták hangjait hozta a hűvös szél...

— Csak muzsikáltasd magadat, Deracskey, susogta Szappanos kigyult orcákkal. A kedvesed becsületét temetem... Most már a tied lehet a mandátummal együtt...

Az ér feletti nádiveréb és bibicz madár sipogott.

A bosszúálló gonosztevő Piroska ajkairól lázas izgalommal szivta a kéjt...

Szegény Piroska!

53. fejezet.

A falu bamaája.

Balázserdön volt egy félkegyelmű, eszelős fiu, a Móni Laczi. Husz esztendő körül járt az isten-

adta, de vézna alakjáról, sápadt és bárgyu arczáról itélve tízennégynek, vagyis gyerekeknek tartották.

Nem volt se apja, se anyja.

A falu kegyelmén nőtt fel, egyszer itt, másszor amott lakott jól, hol az istállóban, hol a tornáczvégeken, udvaron, kertben hált.

A falubeliek azt mondták, hogy 7-8 éves korában leest a toronyból és azóta lett eszelős, bolond. A falu gyermekeinek gunytárgya.

Később a kondás megkönyörült rajta, magához vette disznópásztor-nak.

Móni Laci egyideig csak kitar-tott a kondás mellett, de néhány malac elűnése után a kondás elkorbácsolta magától.

Attól kezdve Móni Laczi gazdálán eb módjára kóborolt a faluban.

(Folyt. köv.)

Nyilttér. *)

F. hó 24-én kötött házasságot

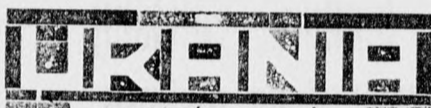
Szöke Mariska,

Papp Sándorral

Marburgból.

Minden külön értesítés helyett.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Csütörtökön, február hó 26-án este 8 órakor kitűnő műsor keretében kerül vászonra a budapesti Arólló-színház műsordarabja.

AZ ÖRVÉNY

(vagy az emberi szörnyeteg)

Művész színiáték 5 részben. 2500 méter hosszú. A darab egy egész estét betölt.

Tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

Eladó szőlőföld.

Ardieson egy napos 416 négyszögöl területű föld a lelei ut mellett, mely házhelynek is nagyon alkalmas, azonkívül ősszel 14 kocszi érett trágyával megrágyázva és jól megszántva, bármily tavaszi terménynek, főképpen bármilynemű hagymának termetésére igen alkalmas, azonnal eladó. Ertesülni lehet Megyesi Katalinnal Kertkő-poi utca 6. újszám alatt, vagy heti-piacokor a kenyér-piacon.

Ház és föld eladás.

Szerencsen-utca 2. szám alatti a Soványban levő 400 négyzetöl területű beltelkes házat szabadkézből eladom. Gesztési Rozália tulajdonos.

Petrezselyemmagot

a legmagasabb napi áron vesz

MANDL ZSIGMOND.

716. tkvi 1914. szám.

Árverési hirdetmény.

A telekkönyvi hatóság köz-hírré teszi, hogy dr. Kiss Pál ügyvéd és társai végrehajtóknak özv. Kádár Istvánné B. Szücs Juliánna végrehajtást szenvedő ellen 400 korona tőke és jár. erejéig indított végrehajtási ügyében az 1913. évi december hó 28. napján 8792. sz. a. kibocsátott árverési hirdetménnyel a makói 12854. sztkben. A † 1665. hrsz. a. ingatlanra 400 kor. 4664-b. hrszu. ingatlanra 44 kor. 4664-a. hrsz. ingatlanra 42 korona kikiáltási árban a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében 1914. évi március hó 14-ik napjának d. e. 9 órájára kitűzött árverést az 1881: LX. t. c. 167. §-a értelmében B. Papp Mihály végrehajtó 200 korona tőke és jár. álló követelésének behajtása érdekében is meg fog tartani.

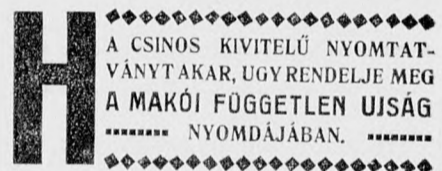
Makó, 1914. febr. 6 napján.

Makói kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság, Chamilla s. k., kir járásbíró.

A kiadmány hitelül:

ZSIGA,

tkvvezető.

Eladó ház.

Bajza-utca 15. sz. alatt levő házam szabadkézből örök áron eladó. Ertekezni lehet Gera András tulajdonossal.

Árverési hirdetmény.

A makói 4936 sztkvben 1698 hr. sz. a. és Báró-Erdélyi u. 3. újsz. alatt fekvő s a Gy. Varga örökösök tulajdonát képező ingatlan a rajta levő házzal

önkéntes árverésen

az 1914. évi február hó 26-án d. e. 9 órakor a makói kir. járásbíróság árverési helyiségében (földszint 17. ajtó) tehermentesen, kedvező fizetési feltételek mellett el fog adatni.

Kikiáltási ár 10000 korona, amelynek 10%-át a venni szándékozók az árverés előtt a bírói kiküldött kezéhez bantpénz gyanánt letenni tartoznak.

A ház a főtérhez közel fekszik nagy udvarral és kerttel, van benne 2 szoba, 2 konyha, 2 éléskamara, 1 istálló, 1 ól, s különösen gazdálkodók részére igen alkalmas.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, dercét magdarát, tengeri darát és kását, valamint fűszereket a legolcsóbb napi áron.

Detailelárusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károllyal szemben és a Takarékpénztár épületben levő üzletekben.

Vámörlés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Hagymaföld, szabad gyökér és dinnyének, valamint herének alkalmas föld, Sack-ekével felszántva kiadó Iritz Miksánál.

Kiadó üzlet, esetleg műhely helyiség
Leipnik Sándor borkereskedése mellett.
Értekezni lehet **IRITZ SÁMUEL ÖZV. CÉGNEÉL.**

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható **IRITZ SAMUEL ÖZV. CÉGNEÉL.**

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áruai, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "
Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kosztümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.	

Gyászárukban állandóan nagy választék! Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Igen jó fehér és siller borok 72 és 80 fillér literenként.
Nagyobb vételnél olcsóbb.
Vidékre 48 és 52 fillér 50 literen felüli vételnél
IRITZ SAMUEL ÖZV. CÉGNEÉL.

Nincs többé gyomorfájás.
A szabadalmazott **Kakuktkeserű** háziser, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálalrat bizonyítja jóságát! Kapható Makón,
Sándor Zsigmond
Szegedi-utcai gyógyszerertárban.
Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.
Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Egy jóházból való fiu nyomdász tanulóink felvétetik a „Független Ujság” nyomdájában

Tevédések elkerülése végett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevásárlásait ott eszközölni.

„ÓRANGYAL”
disztemetkezési vállalat.
Makó, Főter. Kenyérpiac, Tókegy-téle házban!

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólérhetően olcsó áron. Vállalatomat ismételtelen tetemesen megnagyobbítottam, nem kiméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből,

szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás díszszel, a legnagyobb meglepődésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálással nem versenyezhet senki. — Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szíves jóindulatu pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ
az „Órangyal” disztemetkezési vállalat tulajdonosa. — Hullaszállítás és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki hához.

Finom karlóczai ürmős kapható IRITZ SÁMUEL ÖZV. CÉGNEÉL.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.